Fulltrúaráð Lífeyrissjóðs verzlunarmanna

Fjarfundur 15. desember 2020

DAGSKRÁ

1. Kynning á lykiltölum varðandi afkomu sjóðsins
2. Kynning á framvindu fjárfestingarstefnu
3. Kynning tryggingastærðfræðings – tryggingafræðileg staða og áhrif hækkandi lífaldurs
4. Aðferðafræði við ákvörðun vaxta sjóðfélagalána
5. Önnur mál

1. Kynning á lykiltölum varðandi afkomu sjóðsins

Framkvæmdastjóri

SAMANTEKT

- Raunávöxtun er 9,2% eða 13,0% nafnávöxtun fyrstu 11 mánuði ársins
- Vöxtur lífeyrisgreiðslna á árinu er 13%
- Fjölgun sjóðfélaga á lífeyri er 8%
- Óveruleg breyting í iðgjaldagreiðslum og vanskilum iðgjalda
- Dregið hefur úr eftirspurn eftir sjóðfélagalánum, uppgreiðslur umfram lánveitingar
- Nokkur ásókn var í greiðsluhlé sjóðfélagalána í vor, mikil fækkun undanfarna mánuði
- Traust tryggingafræðileg staða

Rekstur sameignardeildar

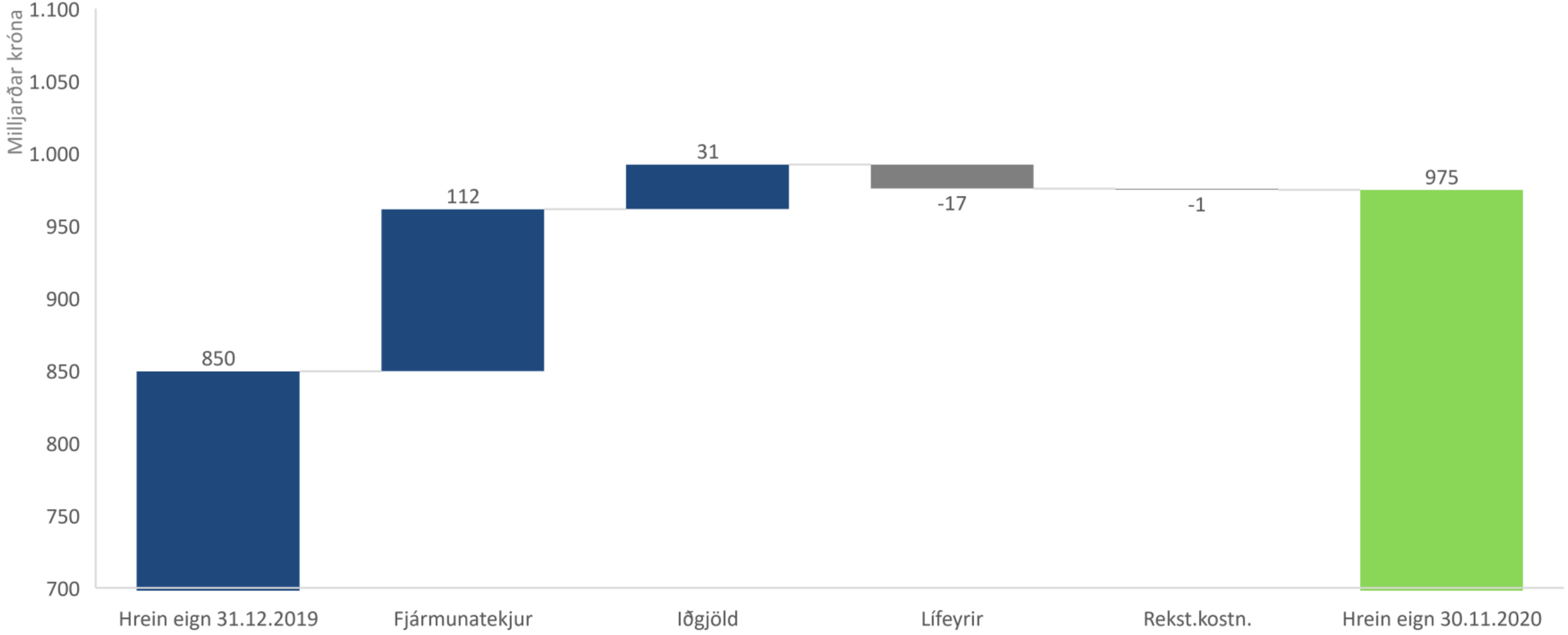

Raunávöxtun sameignardeildar

Árleg meðalraunávöxtun

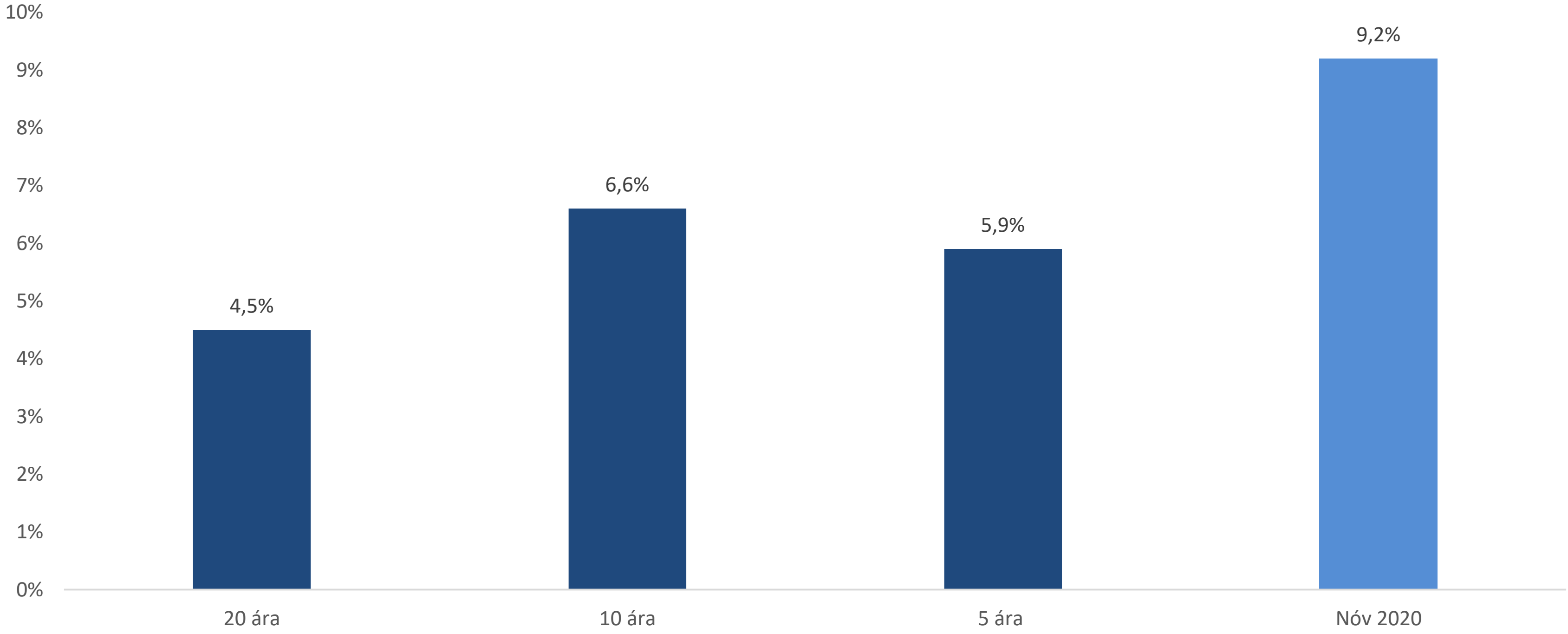

5, 10 og 20 ára ávöxtunartölur gera ráð fyrir fyrstu 11 mánuðum ársins 2020

Eignasafn samtryggingar

Breyting frá áramótum og samsetning

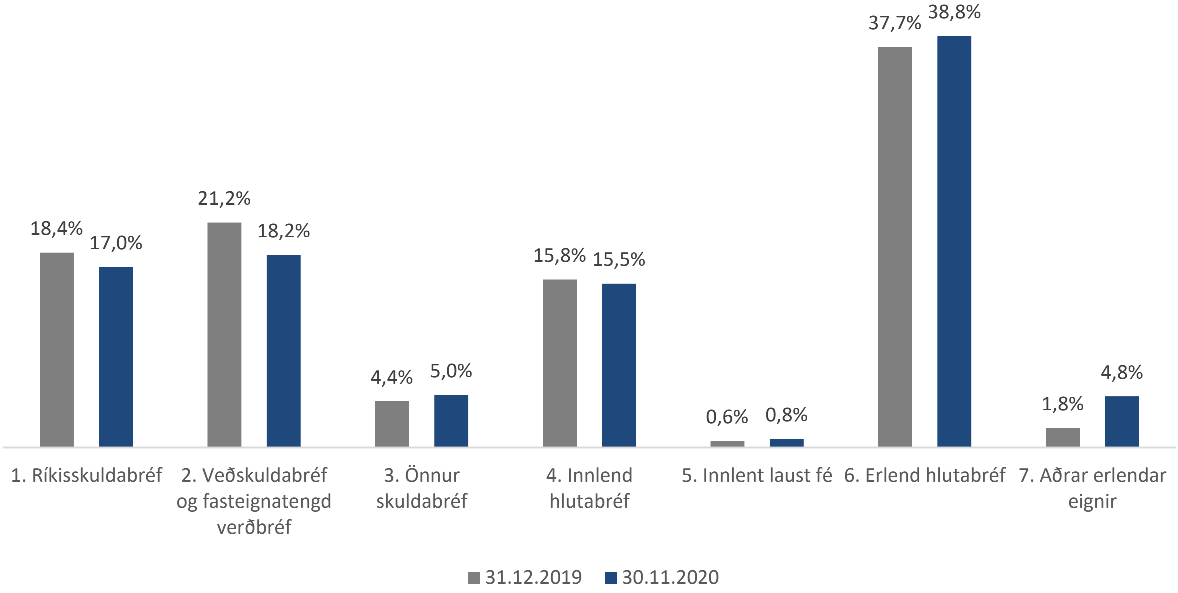

Vægi hlutabréfa í eignasafni

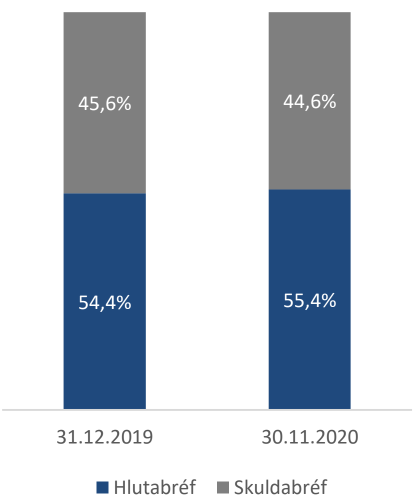

Lífeyrissjóður verzlunarmanna

NAFNÁVÖXTUN FYRSTU 11 MÁN ÁRS 2020 NEMUR 13,0%

75% FRAMLAGS KEMUR FRÁ INNLENDUM OG ERLENDUM HLUTABRÉFUM

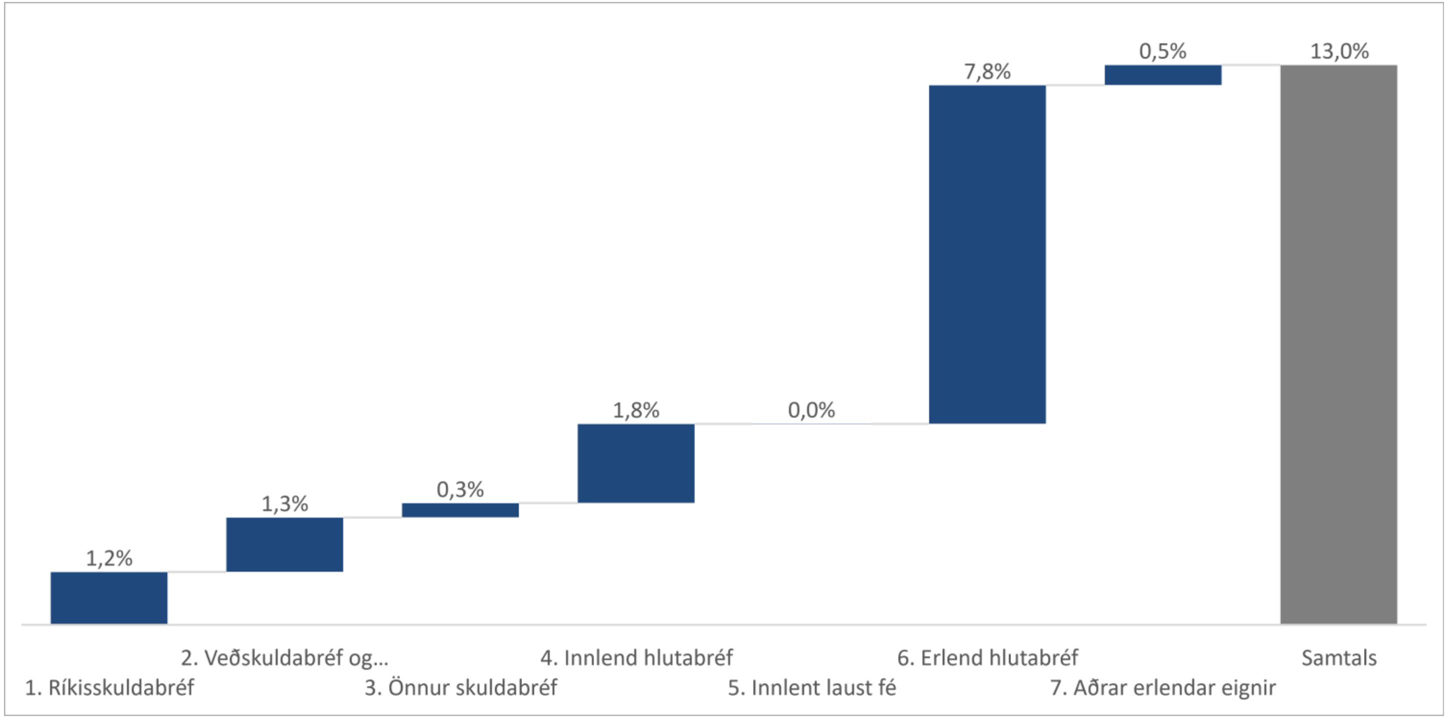

- 75% framlags kemur frá innlendum og erlendum hlutabréfum

SÉREIGNASPARNAÐUR LV

Ávöxtunarleið	Fjárhæð (ma.kr)	Ávöxtun 2020 Fyrstu 11 mán*	Meðalávöxtun s.l. 3 ár á ársgrunni*
Verðbréfaleið	16,8	13,0%	12,4%
Ævileið I	1,8	12,8%	9,3%
Ævileið II	1,5	10,3%	8,9%
Ævileið III	1,4	5,8%	5,2%

*Nafnávöxtun

Lífeyrisgreiðslur

Fjárhæðir lífeyrisgreiðslna

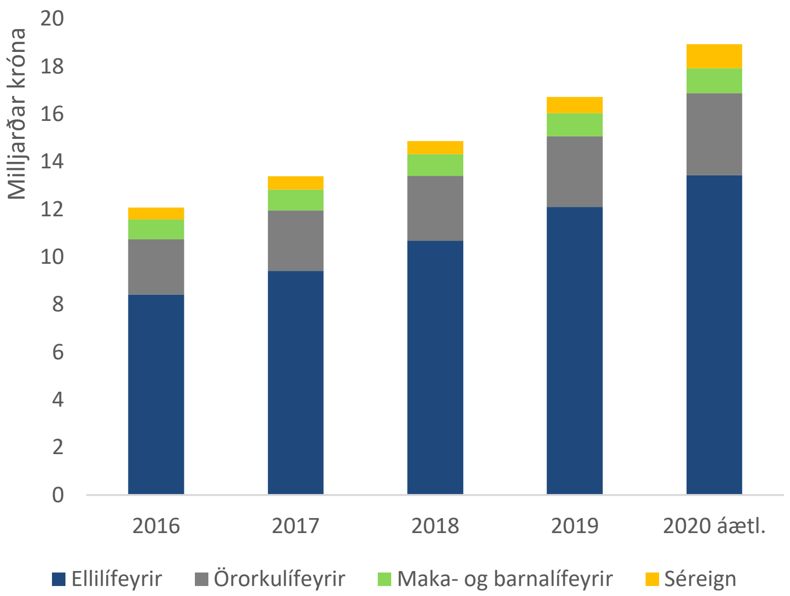

Fjöldi á lífeyri

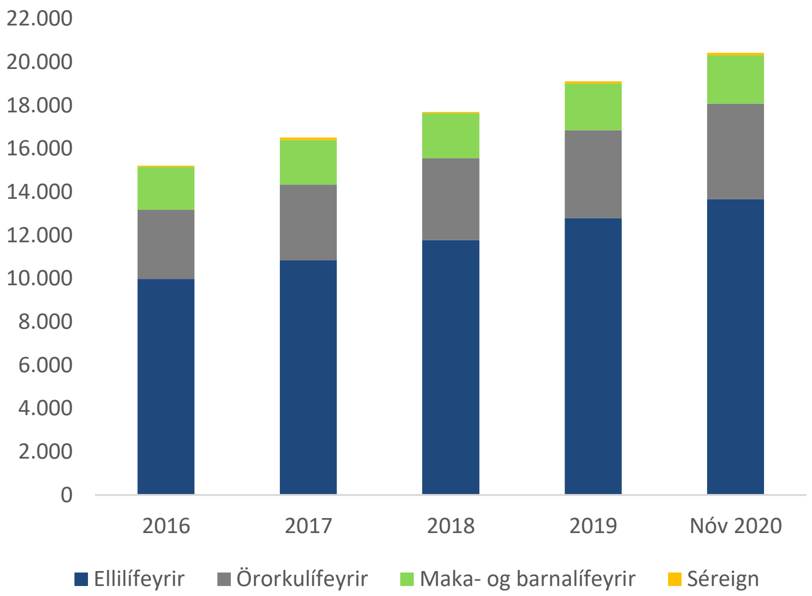

Lífeyrissjóður verzlunarmanna

IÐGJÖLD

Fjárhæðir iðgjalda greidd til sjóðsins

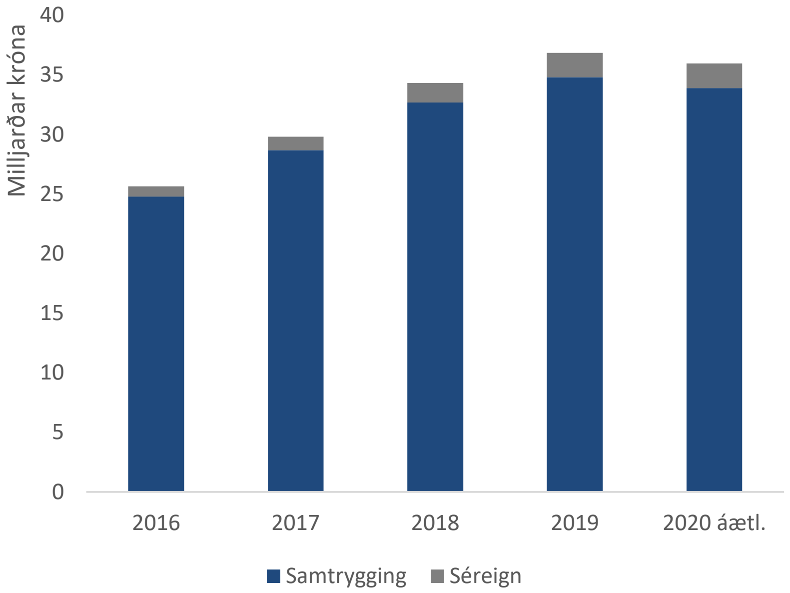

Fjöldi greiðandi sjóðfélaga

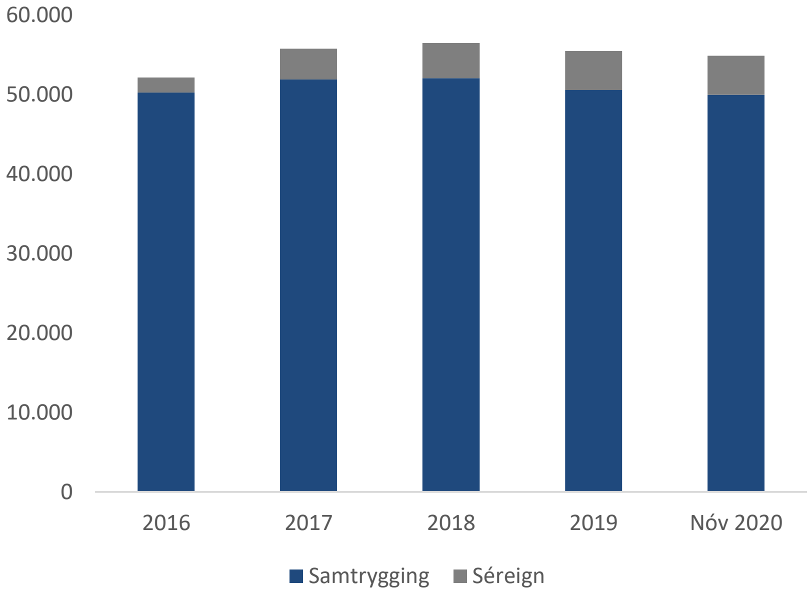

Lífeyrissjóður verzlunarmanna

SJÓÐFÉLAGALÁN

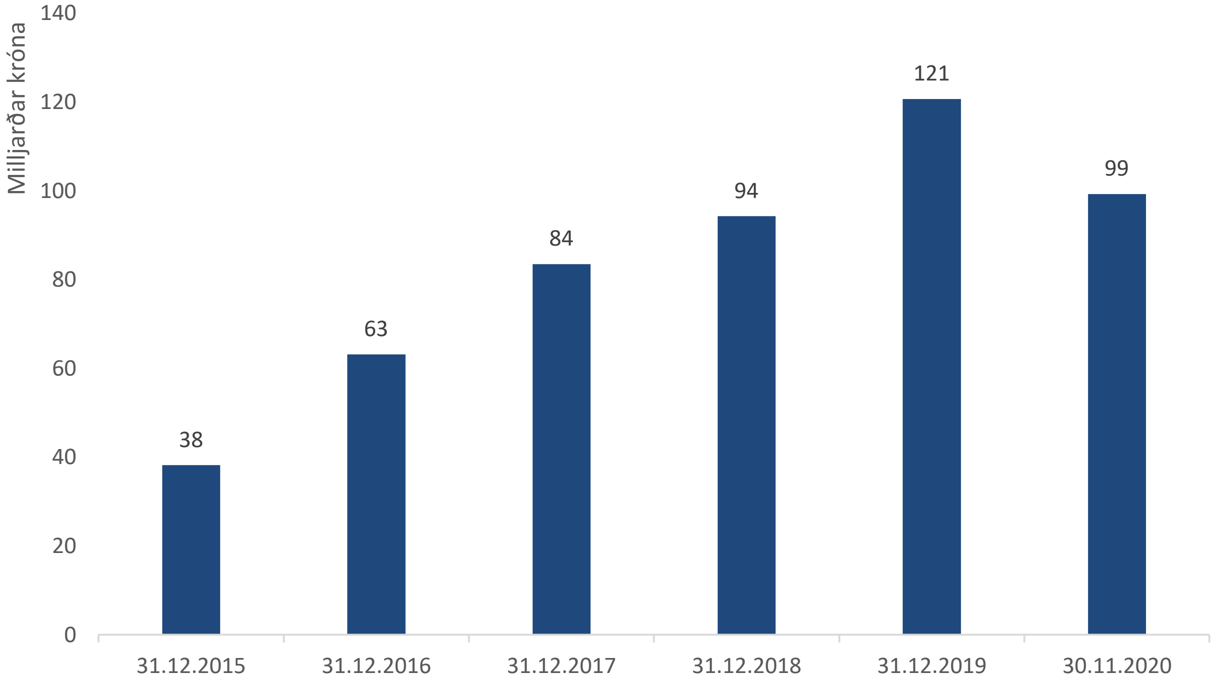

- Sjóðfélagalán hafa aukist umtalsvert undanfarin ár
- Uppgreiðslur hafa verið umfram útgreiðslur á árinu 2020
- Auðveldara að endurfjármagna
- Aukin vitund lántaka um vaxtakjör
- Flutningur úr verðtryggðum lánum yfir í óverðtryggð

VANSKIL SJÓÐFÉLAGALÁNA OG GREIÐSLUHLÉ

Vanskil sjóðfélagalána hafa ekki aukist að undanförnu, vanskilahlutfall nú um 0,8%

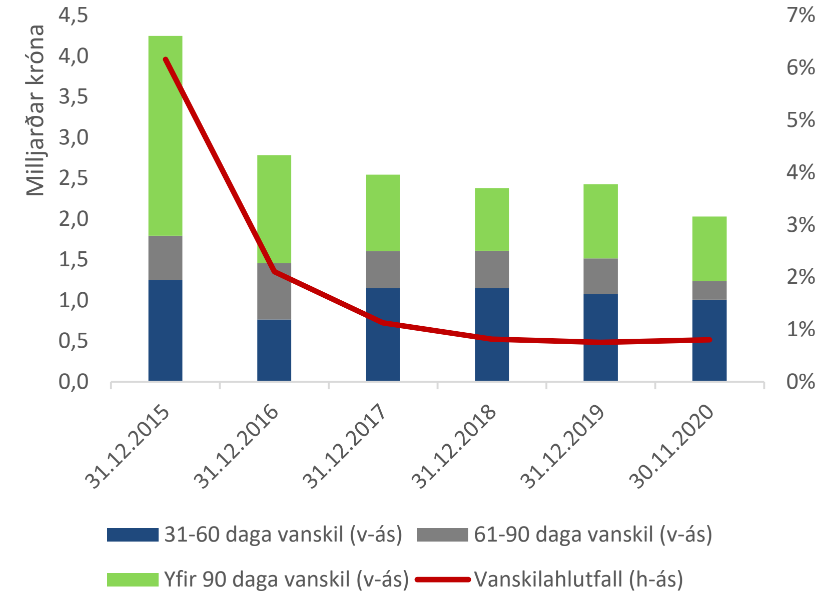

Hæst voru lán að fjárhæð 11 milljarða króna í greiðsluhléi, um 9% af sjóðfélagalánum

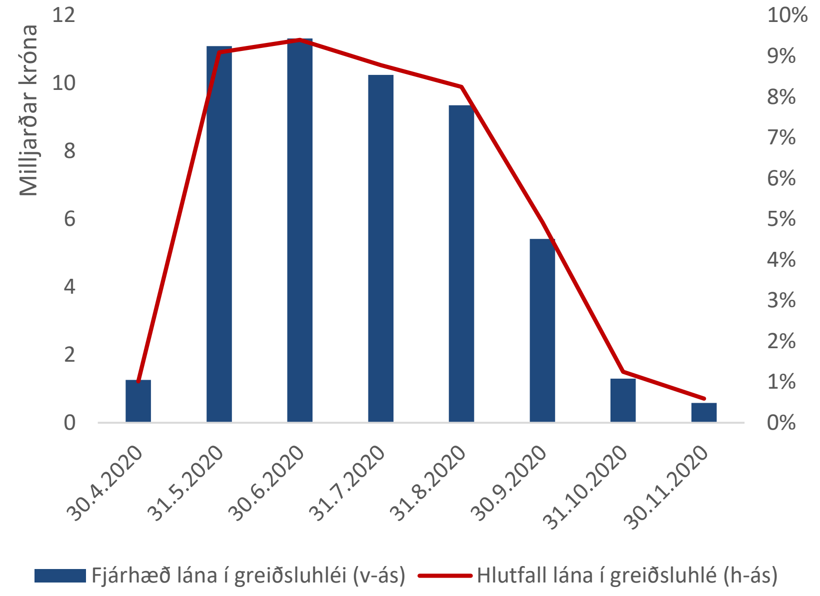

TRAUST TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

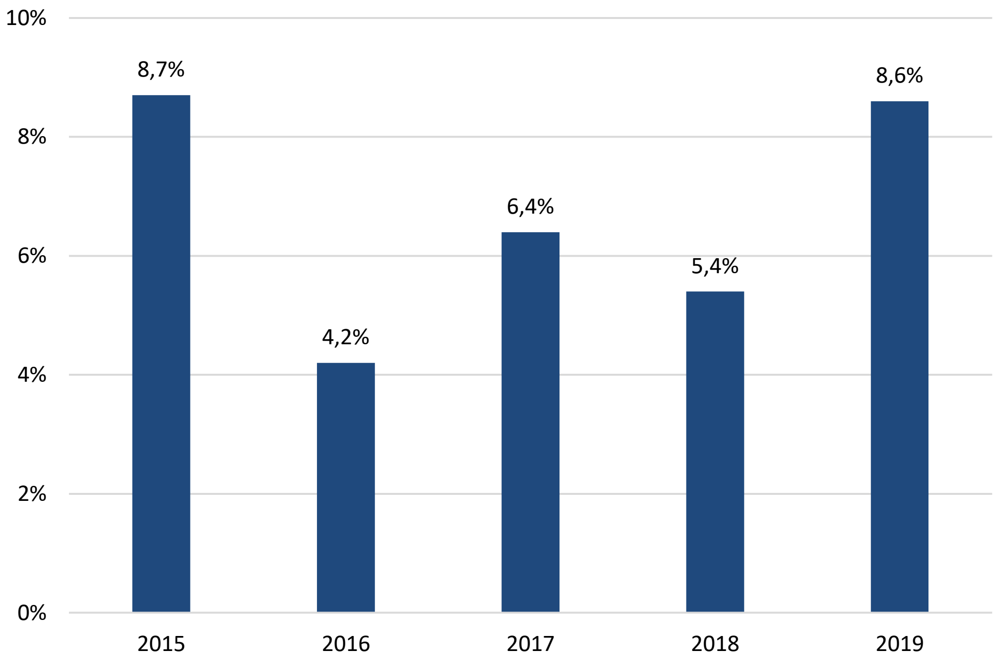

- Tryggingafræðileg staða er metin ár hvert í tryggingafræðilegri úttekt sem framkvæmd er af tryggingastærðfræðingi sjóðsins
- Tryggingafræðileg staða er mælikvarði á hve vel sjóðurinn er í stakk búinn til að standa undir skuldbindingum sínum
- Traust staða sjóðsins rennir styrkum stoðum undir lífeyrisréttindi sjóðfélaga og er til þess fallin að standa undir skuldbindingum til framtíðar, en nú blasir við væntur aukinn lífaldur þjóðarinnar
- Hafa ber í huga að sjóðfélagi ber áhættu vegna ávöxtunar eigna sjóðsins sem og lýðfræðilega áhættu

Fulltrúaráð Lífeyrissjóðs verzlunarmanna

Fjarfundur 15. desember 2020

2. Kynning á framvindu fjárfestingarstefnu

Forstöðumaður eignastýringar

Lífeyrissjóður
verzlunarmanna
—
live.is

GÓÐ ÁVÖXTUN MARKAÐA FYRSTU 11 MÁNUÐI ÁRS 2020

Innlend hlutabréf hafa hækkað um 13,4% fyrstu 11 mán...

...og erlend um 22,2% á sama tíma

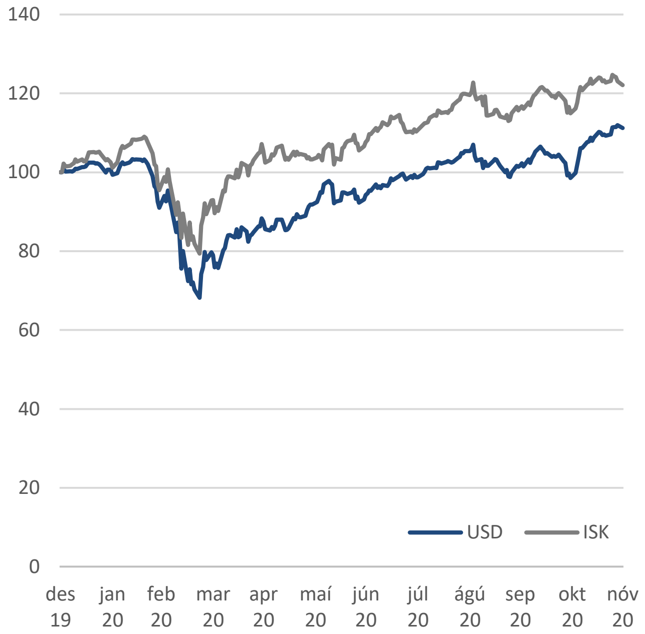

- Ávöxtun eignaflokka hefur verið góð fyrstu 11 mán 2020
- Seðlabanki Íslands hefur lækkað stýrivexti 5 sinnum á árinu (úr 3,0% í 0,75%) sem hefur haft jákvæð áhrif á hluta- og skuldabréf
- Veiking ISK hefur einnig hafa jákvæð áhrif á ávöxtun erlendra eigna

Lífeyrissjóður verzlunarmanna

Eignasafn samtryggingar

Breyting á vægi eignaflokka frá áramótum

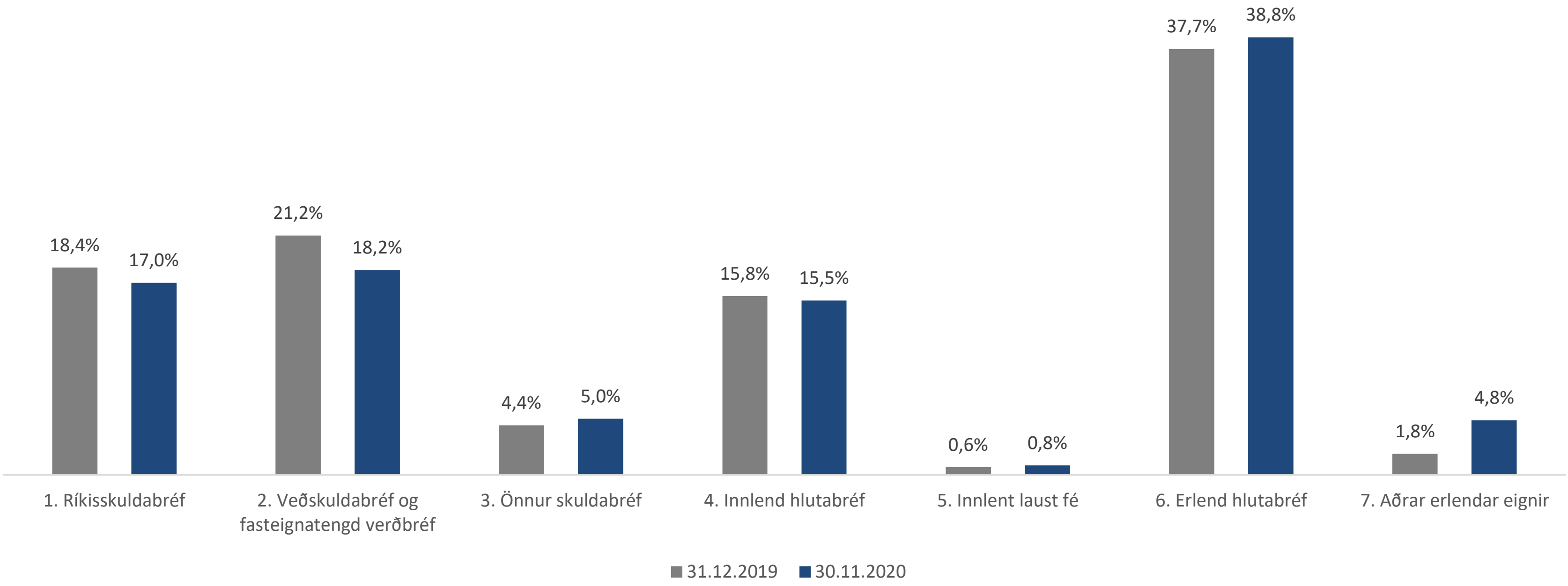

Lífeyrissjóður verzlunarmanna

HLUTFALL HLUTABRÉFA HEFUR FARIÐ HÆKKANDI UNDANFARIN ÁR...

LV HEFUR SÖGULEGA VERIÐ MEÐ HÆRRA HLUTFALL HLUTABRÉFA EN LÍFEYRISSJÓÐAKERFIÐ Í HEILD

Hlutfall hlutabréfa LV hefur vaxið úr rúmum 48% í 54% frá árslokum 2016...

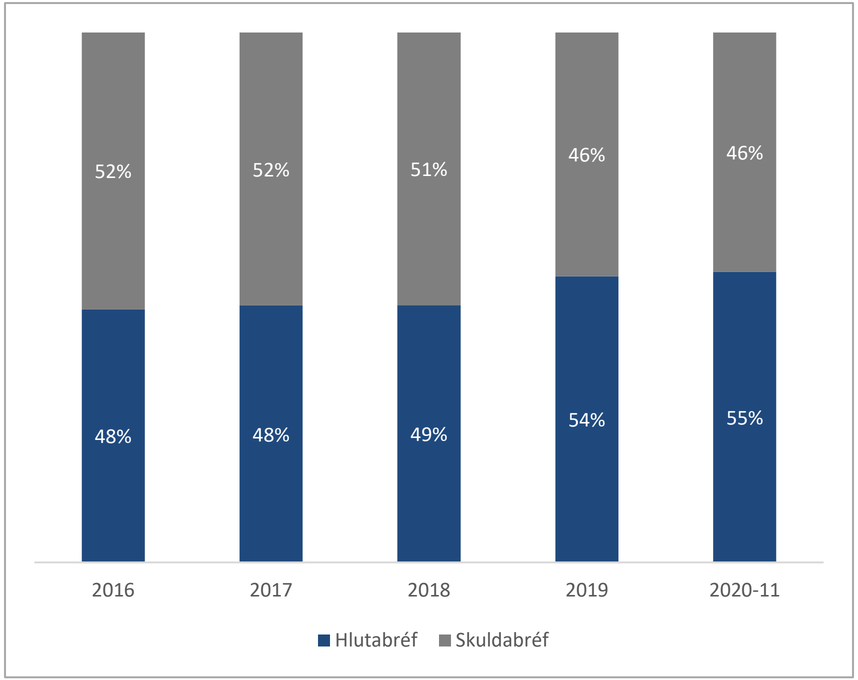

...sem er nokkuð hærra en lífeyrissjóðakerfið í heild

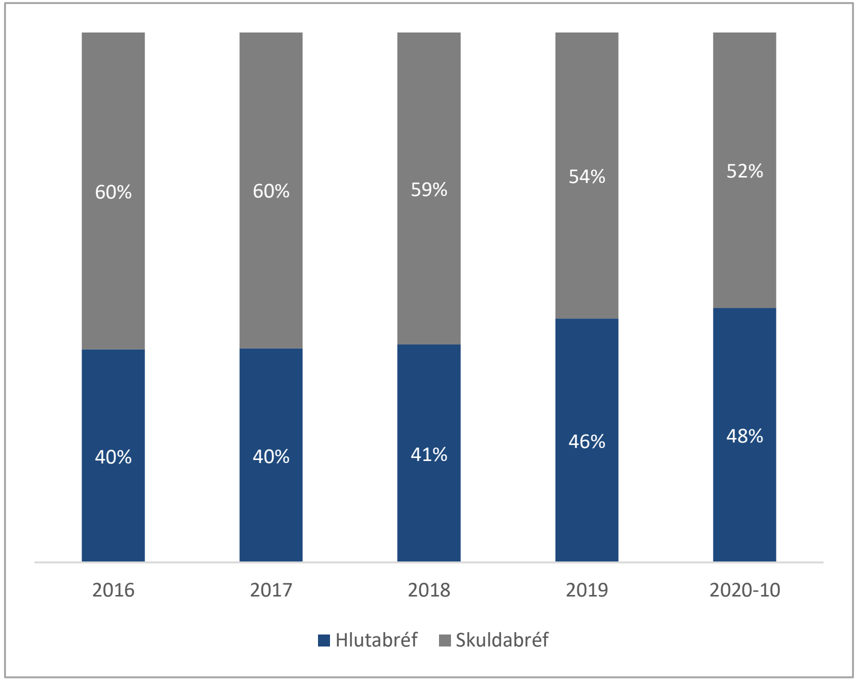

Heimild: LV og Seðlabanki Íslands

Lífeyrissjóður verzlunarmanna

...OG SAMA GILDIR UM HLUTFALL ERLENDRA EIGNA

AUKIÐ VÆGI STAFAR BÆÐI AF KAUPUM Á GJALDEYRI SEM OG HÆKKUN MARKAÐA OG VEIKINGU ISK

Vægi erlendra eigna í eignasafni LV hefur farið vaxandi...

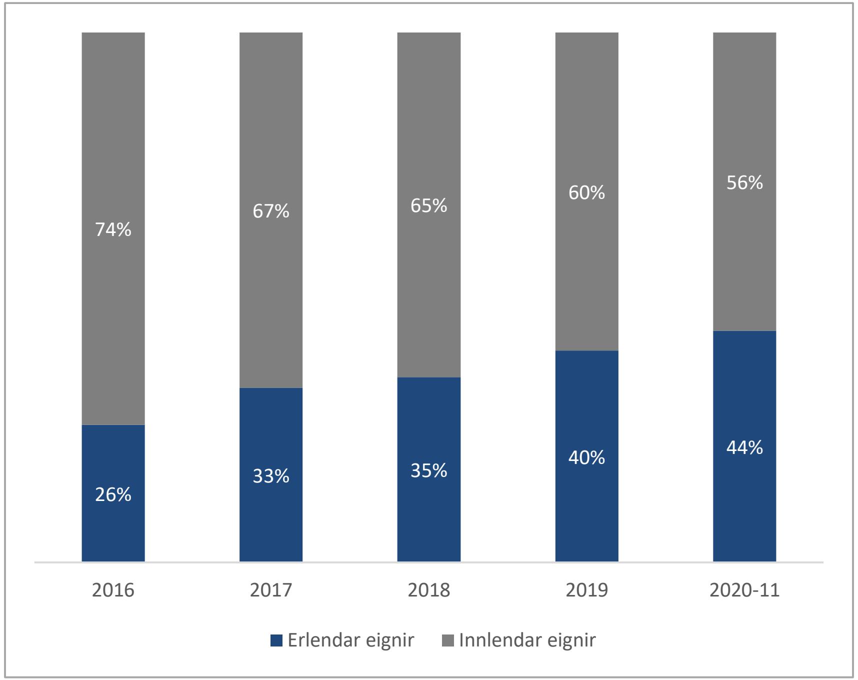

...og er hærra en í lífeyrissjóðakerfinu í heild

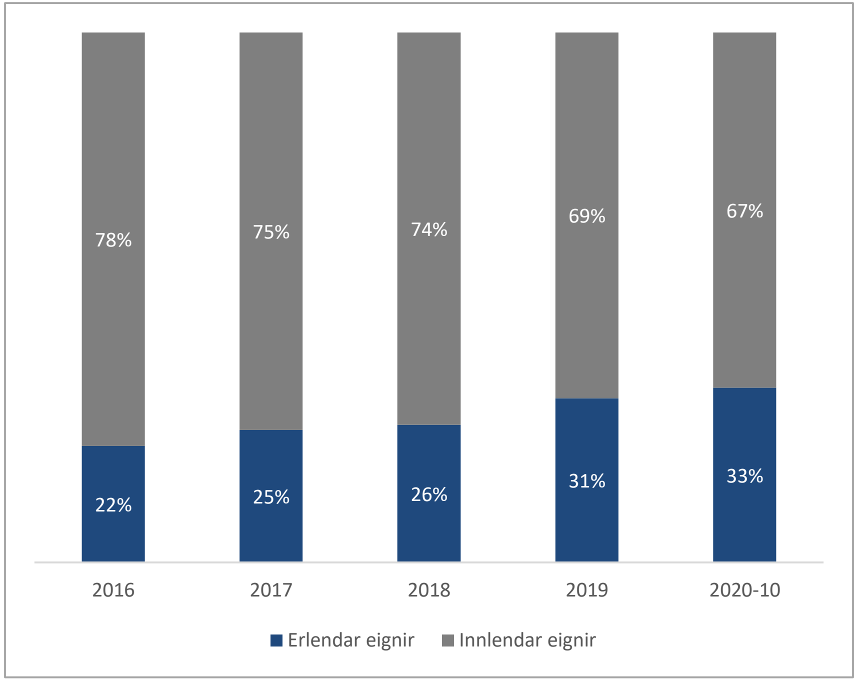

Lífeyrissjóður verzlunarmanna

Heimild: LV og Seðlabanki Íslands

STEFNA UM ÁBYRGAR/SJÁLFBÆRAR FJÁRFESTINGAR

INNLEIÐING Í EIGNASAFN LV Í FULLUM GANGI

- LV vinnur að aukinni innleiðingu aðferðarfræði ábyrgra/sjálfbærra fjárfestinga í eignasafni sjóðsins
  - » Búast má við að þess sjáist aukin merki á árinu 2021
- Spurningar tengt sjálfbærni eru fastur liður í rýni á mörgum eignaflokkum og vinna er í gangi við að innleiða það enn betur í ferli fjárfestingarákvarðana
- Töluverð vinna er í gangi við að mæla fótspor eignasafns LV og í framhaldinu að stýra því nær þeim sjálfbærnimarkmiðum sem sjóðurinn setur sér
- Ráðgert er að stefna LV um ábyrgar fjárfestingar líti dagsins ljós á 1. ársfjórðungi næsta árs
  - » Í stefnunni verður að finna ítarlegri upplýsingar um þau viðmið sem sjóðurinn starfar eftir í anda sjálfbærra fjárfestinga og eignasafns

FJÁRFESTINGARSTEFNA SAMEIGNARDEILDAR FYRIR ÁRIÐ 2021

ÓVERULEGAR BREYTINGAR FRÁ SÍÐUSTU FJÁRFESTINGARSTEFNU

Eignaflokkur	Vægi 31.12.2020	Stefna 2021	Lágmark	Hámark
1. Ríkisskuldabréf	17,4%	15,4%	10%	30%
2. Veðskuldabréf og fasteignatengd verðbréf	18,7%	18,5%	10%	30%
3. Önnur skuldabréf	5,0%	5,0%	0%	10%
4. Innlend hlutabréf	14,2%	15,6%	7,5%	25%
5. Innlent laust fé	1,9%	0,5%	0%	10%
6. Erlend hlutabréf	38,2%	40,0%	20%	50%
7. Aðrar erlendar eignir	4,6%	5,0%	0%	20%
Samtals	100,0%	100,0%		

- Ekki er um stórvægilegar breytingar frá stefnu árs 2020 að ræða
  - » Minnkandi vægi ríkisskuldabréfa skýrist að stærstu leyti af afborgunum næsta árs
- Gert er ráð fyrir auknu vægi hlutabréfa og að erlendar eignir fari úr 42,8% í 45%
- Mikilvægt að hafa í huga að stefna til ársloka 2021 er mörgum forsendum háð
  - » Breytingar á mörkuðum hafa áhrif á innbyrðis vægi eignaflokka
  - » Fjárfestingartækifæri sem við sjáum ekki nú geta birst á árinu
- Verðbréfaleið fylgir sömu fjárfestingarstefnu og samtrygging

FJÁRFESTINGARSTEFNA ÆVILEIÐA FYRIR ÁRIÐ 2021

ÓBREYTT STEFNA FRÁ FYRRA ÁRI

	Ævileið I				Ævileið II				Ævileið III			
Eignaflokkur	Vægi 30.9.2020	Stefna 2020	Lágmark	Hámark	Vægi 30.9.2020	Stefna 2020	Lágmark	Hámark	Vægi 30.9.2020	Stefna 2020	Lágmark	Hámark
1. Ríkisskuldabréf	8,1%	10%	0%	30%	21,9%	25%	10%	50%	48,3%	50%	20%	100%
2. Veðskuldabréf og fasteigna. vbr.	27,6%	25%	0%	50%	36,6%	35%	15%	70%	32,5%	30%	0%	60%
3. Önnur skuldabréf	13,5%	15%	0%	30%	13,9%	15%	0%	30%	0,0%	0%	0%	50%
4. Innlend hlutabréf	18,9%	20%	10%	40%	9,3%	10%	0%	20%	0,0%	0%	0%	0%
5. Innlent laust fé	3,5%	0%	0%	30%	4,1%	0%	0%	30%	19,2%	20%	0%	40%
6. Erlend hlutabréf	28,4%	30%	10%	50%	14,2%	15%	0%	30%	0,0%	0%	0%	0%
7. Aðrar erlendar eignir	0,0%	0%	0%	20%	0,0%	0%	0%	20%	0,0%	0%	0%	0%
Samtals	100,0%	100,0%			100,0%	100,0%			100,0%	100,0%		

FULLTRÚARÁÐ LÍFEYRISSJÓÐS VERZLUNARMANNA

Fjarfundur 15. desember 2020

3. TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA OG ÁHRIF HÆKKANDI LÍFALDURS

TRYGGINGASTÆRÐFRÆÐINGUR

4. Aðferðafræði við ákvörðun vaxta sjóðfélagalána

Stjórnarformaður

VERÐLAGNING SJÓÐSFÉLAGALÁNA

- Verðlagning sjóðsfélagalán byggist á áhættumati miðað við aðra fjárfestingakosti sem sjóðnum býðst á hverjum tíma.
  - Til að nálgast þetta mat er notast við brúarnálgun á vaxtakjörum.

- Brúarnálgun er ætlað að leggja faglegt mat á vaxtakjör sjóðfélagalána á hverjum tíma
  - Grunnur aðferðarfræðinnar er vaxtastig áhættulausra ríkisskuldabréfa
  - Sama aðferðarfræði er notuð til að verðleggja önnur skuldabréf sem til skoðunar eru hjá sjóðnum á hverjum tíma

- Öll skuldabréf bera áhættu umfram ríkisskuldabréf
  - Fer eftir eðli skuldabréfs hver sú áhætta er hverju sinni
  - Brúarnálgunin leggur mat á áhættuþætti sjóðfélagalána og verðleggur þá eftir bestu getu hverju sinni
  - Til viðbótar reiknast kostnaður LV við umsýslu sjóðfélagalána

Stöplar vaxtabrúar mynda tillögu um vexti sjóðfélagalána

- Áhættulausir vextir
- Sértryggð skuldabréf
- Skuldaraálag einstaklings
- Umsýsla LV
- Seljanleikaálag
- Uppgreiðsluálag
- Tillaga um vaxtakjör

Aðferðarfræði brúarnálgunar

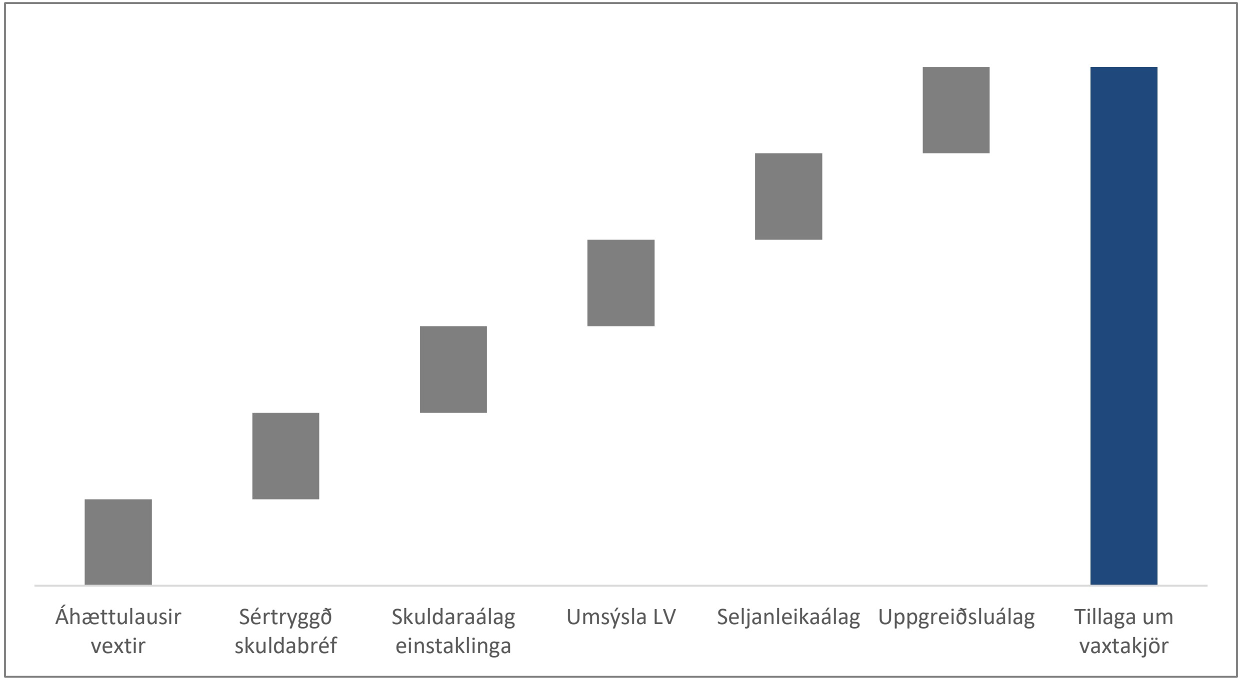

Lífeyrissjóður verzlunarmanna

VEXTIR Á VERÐTRYGGÐUM LÁNUM MEÐ FÖSTUM VÖXTUM TIL 5 ÁRA

- Áhættulausir vextir
- Sértryggð skuldabréf
- Skuldaraálag einstaklings
- Umsýsla LV
- Seljanleikaálag
- Uppgreiðsluálag
- Tillaga um vaxtakjör

Aðferðarfræði brúarnálgunar

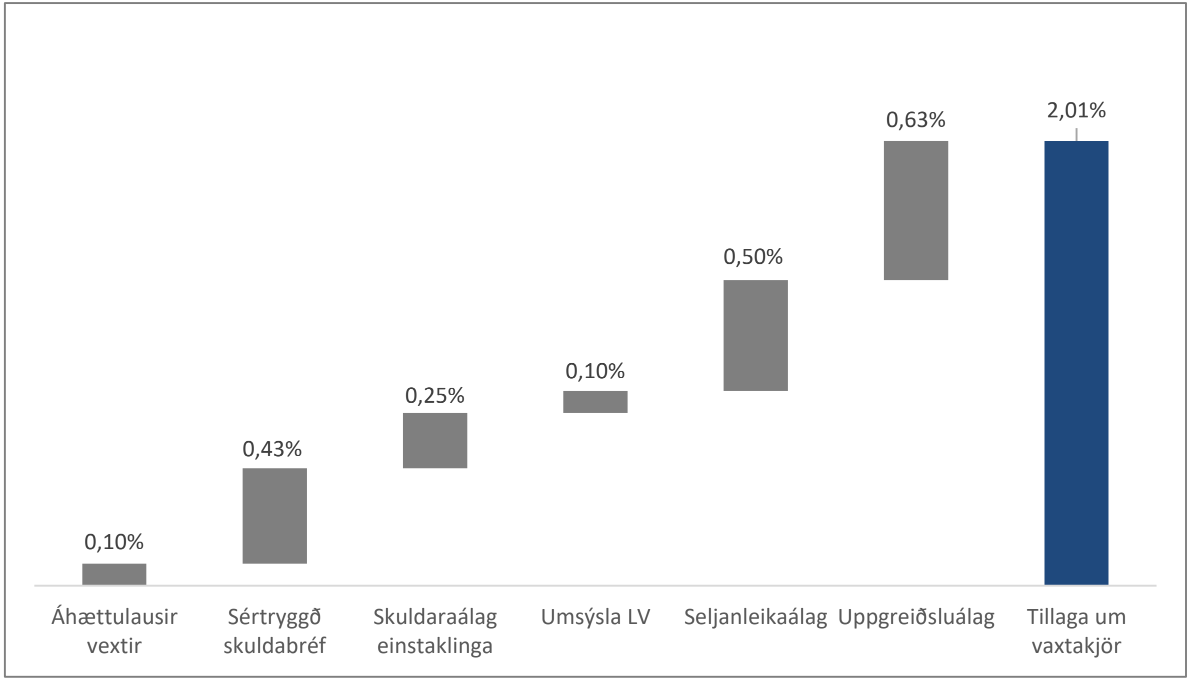

Fulltrúaráð Lífeyrissjóðs verzlunarmanna

Fjarfundur 15. desember 2020

Lífeyrissjóður
verzlunarmanna
—
live.is

5. ÖNNUR MÁL

Fulltrúaráð Lífeyrissjóðs verzlunarmanna

Fjarfundur 15. desember 2020